

אגדות כנרת" לדוד כהן

(הוצאת הקיבוץ המאוחד)

באגדותיו של ד. כהן אין לזרים שליטה על הכנרת ויפעת נופה. היא, הכנרת, מיוחדת כולה. חן המסורת העממית נסוך עליה. חידתה נפתרת רק לדבקה הנאמרים והם הזוכים לגילוי המודותיה.

יש ימים שהכנרת זועפת ומשתוללת כחיה טורפת ולעתים תשלו מפויסת וזר הרת בשלל צבעים. לתופה ישכנו דייגים פורשי מכמורת ואכרים עובדי אדמה. על פני גליה ישוטט בסירותיהם זוגות אהובים וחולמים. ברית אהבה נכרתת מימי קדם עם הכנרת.

על "כנרת האם", יגונה וישוונה, יסופר לנו באגדות. לא פעם שיכלה בניה יקר ליה והיא יודעת לאכוף בבכי ובקובלנה קרבנות יקרים ולכסות עליהם במימיה. אך אין כמוה מטיבה גם לשמות ולנצנץ בנגוהות מופלאים. בהוד רוממות מחובר לים לה, לכנרת, סמלי ימי קרבות, גבורה ותשועה. היא משתתפת בשירת הנצחון עם בנים ואבות ומקבלת בזרועות פתוחות את הגולים והנודדים החוזרים אליה. האגדות בצירופן השלם מבטאות את הקשר החי והקיים מאז בין ישראל לכנרת ולנופה הקוסם והבורך!

האגדות המלבויות בתכנון ובסגנון מעוטרות בצירוי הנאים של הצייר א. גלעדי.

אברהם ברנרדס

עטרת שירה ענדה כנרת בשירתנו החדשה. רבים הפייטנים שנמשכו אחרי מראותיה והקדישו לה מיצירותיהם. והנה נוספו לנו עתה, כחטיבה בפני עצמה, "אגדות כנרת" לדוד כהן, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תש"ט.

בחלקן של האגדות כמו "כנרת המל"אים", "קונכיית" וכ"ו בולט בעיקר ה"סוד הדמיוני בלבד. אנו נהנים מצירופי ההמצאה, מן התברקה היפה אך מצויות גם אגדות אחרות דוגמת "רגלי המבשר" ו"הדיג הקטן", שבהן נעזף רעיון מוסרי ואנושי כללי. רוב האגדות שבספר נסמכות על מאורעות היסטוריים בחיי הארץ מה. מתוך אספקלרית העבר בוקעים וער לים שירטוטי ההווה האקטואלי. כלומר: האגדה המתימרת כאילו ללמד על זמנים שחלפו, נמצאת בסופה מפרשת ומסבירה את התרחשויות תקופתנו.

רוח עזו והתוערות מנשבת במשעולי האגדות. שבהם יהלכו מבשרי גאולתה ולוחמי חירותה של המולדת. באזנינו עולה קול "החוצבים באבן" הסוללים מסילה חדשה בשיממת הנליל. "שירת החלוצים", הנאחזים בבקעת גינוסר, פור עמת במרחב עלוף תעלומת קדושה. כן נקשיב ליריות הפבד לזכר העלם רחב הכתפים, שהגן בגופו על אחיו בגבור מסביב מלחמת הישמעאלים.